ENERJİ ÖĞRETMENİ

Bir gün Ege ve kardeşi Lila, köylerinde bir şeylerin eksik olduğunu düşündüler. Köylerinde elektrik vardı ama enerji kaynakları yeterli değildi. Üstelik insanlar enerjiyi nasıl daha verimli kullanabileceklerini de pek bilmiyorlardı. Lila köylerine biraz daha renk katmaları gerektiğini düşünüyordu. Ege ise köyün daha önemli bir şeye ihtiyacı olduğunu ve yeni bir enerji kaynağı gerektiğini düşünüyordu. İki kardeş düşünmeye başladı. Biriktirdikleri parayla köylerine yakın olan şehre gittiler ve küçük bir güneş paneli aldılar. Köye döndüklerinde paneli güneş ışığını en çok alan yere yerleştirdiler. Böylece köylerine enerji sağlayabileceklerini düşünüyorlardı fakat kısa sürede yanıldıklarını anladılar.

Küçük güneş paneli, yalnızca kendi evlerine enerji verebiliyordu. Lila ve Ege biraz üzüldüler ama vazgeçmediler.

“Başka bir enerji kaynağı bulmalıyız.” dedi Lila. Bir süre düşündükten sonra Ege’nun aklına rüzgar türbini yapma fikri geldi. Fikir güzeldi ama ellerinde türbin yapmak için gerekli malzemeler yoktu. Bunun üzerine çevrede kullanabilecekleri malzemeleri aramaya başladılar. Köyün yakınındaki atıkların toplandığı alana gittiler. Orada tahtalar, kablolar, metal parçaları ve eski eşyalardan kalan birçok malzeme buldular. Üstelik çevrede dolaşan köpekleri beslemek için peşlerinden gidince daha önce fark etmedikleri başka parçalar da keşfettiler. Buldukları malzemeleri üç çuvala doldurup eve taşıdılar. Parçaları birleştirerek küçük bir rüzgâr türbini yaptılar. Fakat türbin o kadar küçüktü ki köyün tamamına enerji sağlaması mümkün değildi. Ege bunu büyütmek gerektiğini düşündü.

Onun üstüne Lila dedi ki:

“Önce deneyip görelim. Eğer çalışırsa daha büyüğünü yapabiliriz.”

Türbini kurmaları iki gün sürdü. Sonunda rüzgâr estiğinde pervaneler dönmeye başladı ve türbin az da olsa elektrik üretti. İki kardeş çok sevindi ama Lila’nın aklına başka bir şey takılmıştı: Biz yeni enerji kaynakları buluyoruz ama acaba insanlar şu an ellerindeki enerjiyi doğru kullanıyor mu? Bu kez yalnızca enerji üretmek değil, enerjiyi doğru kullanmayı öğretmek için bir şey yapmaya karar verdiler ve bir beyin fırtınası yaptılar. Çöplükten topladıkları fazla parçaları kullanarak “Enerji Öğretmeni” adını verdikleri bir robot yapmaya başladılar. Bu robot, insanların enerjiyi nerede gereksiz kullandığını anlayacak ve onları uyaracaktı. Fakat robotu yaparken yanlışlıkla bir parçayı olması gerekenden fazla güçle çalıştırdılar. Bir anda küçük bir patlama oldu. Her yeri duman ve toz kapladı. Lila ve Ege korkuyla geri çekildiler. Duman dağıldığında karşılarında ne olduğunu anlayamadıkları ışıklı bir şey duruyordu. İki kardeşin merakı korkularından daha fazlaydı. Ailelerine kısa bir not bıraktılar ve ışığa doğru giderek bu bilinmez şeyin içine girdiler. Işıklar etraflarını sardı. Gözlerini tekrar açtıklarında kendilerini bambaşka bir dünyada buldular! Burası hiç de güzel değildi. Gökyüzünü duman kaplamıştı. Her yerde dev ekranlar, makineler ve parlak ışıklar vardı. İnsanlar sürekli ekranlara bakıyordu. Lila şaşkınlıkla:

“Bunlar ekranlara bağımlı olmuşlar.” dedi.

Ege çevresine baktı. İnsanlar odadan çıkarken ışıkları kapatmıyor, kullanmadıkları elektronik eşyaları açık bırakıyorlardı. Evlerde gereksiz yere birçok cihaz aynı anda çalışıyordu. Enerji kaynakları hiç bitmeyecekmiş gibi davranıyorlardı. Lila ve Ege aynı anda birbirlerine baktılar.

“Bizim köyümüzde yaşanan problemin tam tersi burada yaşanıyor!”

Onların köyünde yeterli enerji üretmek zordu. Burada ise bol miktarda enerji vardı ama insanlar onu gereksiz yere harcıyordu. Biz köyümüze enerji götürmeye çalışıyoruz, onlar ise sahip oldukları enerjiyi boşa harcıyor diye düşündüler. Demek ki yalnızca enerji üretmek yetmiyor. Onu doğru kullanmayı da bilmek gerekiyor. Çözüm bulmak için bu dünyayı biraz daha incelemeye karar verdiler. Yapay bitkilerle ve hologramlarla dolu büyük bir park gördüler. Lila etrafına bakındı. Burada yaşayan tek bir gerçek çiçek bile yoktu. İki kardeş gördüklerinden çok etkilendi. Parkta biraz konuştuktan sonra kendi zamanlarına dönmenin bir yolunu arayacaklardı. Köylerine döndüklerinde önce dört gün boyunca insanları gözlemlemeye karar verdiler. Ama önce bulundukları bölgeden işlerine yarayacak parçalar toplayacaklardı.O sırada orada tanıştıkları bir adamla da fikirlerini paylaştılar fakat adam onlarla dalga geçmekten başka bir şey yapmadı. Kendi köylerinde gözlem yaparken başka bir sorunla karşılaştılar. Her ev farklı miktarda enerji kullanıyordu. Bazı evlerde ışıklar boş yere açık bırakılıyor, bazı evlerde ise kullanılmayan cihazların fişleri prizden çekilmiyordu. Dört günün yetmeyeceğini düşündüler ve gözlem süresini bir haftaya çıkardılar. Yedi gün boyunca köydeki evlerin enerji kullanımını incelediler ve sonuçları karşılaştırdılar. Sonra elde ettikleri bilgileri anneleriyle paylaştılar.

Anneleri:

“Bir insan yedisinde neyse yetmişinde de odur, insanların alışkanlıklarını değiştirmek kolay değil. İnsanlar size karşı çıkabilir bu durum hoşlarına gitmeyebilir.” dedi.

Lila ve Ege bunun zor olduğunu biliyorlardı. Ama denemeden vazgeçmek istemiyorlardı. Günlerce çalıştılar. Daha önce yaptıkları küçük rüzgar türbinini geliştirdiler, güneş panelinden öğrendiklerini kullandılar ve ‘’Enerji Öğretmeni’’ fikirlerini de buna eklediler. Sonunda köydeki evlere bağlanabilecek küçük bir robot yaptılar. Bu robot her eve enerji iletiyor ama aynı zamanda enerjinin nasıl kullanıldığını da takip ediyordu. Bir ev gereğinden fazla enerji harcadığında “Bu enerjiye gerçekten ihtiyacın var mı?” diye evdeki ekranda bir uyarı beliriyordu: Eğer gerçekten ihtiyaç varsa enerji kullanılmaya devam ediyordu. Gereksizse robot ışıkları veya kullanılmayan cihazları kapatmaları için evdekileri uyarıyordu. İlk günlerde köylüler bu sisteme alışmakta zorlandı. Hatta bir gün biri gelip ’’Benim evime enerji gelmiyor.’’ diye sinirlendi. Bazıları uyarılardan rahatsız bile oldu. Fakat günler geçtikçe ne kadar çok enerjiyi farkında olmadan harcadıklarını görmeye başladılar. İki hafta sonra köyün enerji tüketimi belirgin şekilde azalmıştı. Üstelik kimse karanlıkta kalmamış, kimsenin hayatı zorlaşmamıştı. Sadece gereksiz kullanılan enerji azalmıştı. Bu uygulamayı her gün devam ettirdiler. İki hafta sonunda Lila ve Ege, çok önemli bir şey öğrendiler:

Bir imkâna sahip olmak, onu sonuna kadar kullanmak zorunda olduğumuz anlamına gelmez. Önemli olan, ihtiyacımız kadarını kullanabilmektir. Bir süre sonra başka köylerden insanlar da Lila ve Ege’nin yaptığı sistemi öğrenmeye geldi. Onlar da kendi evlerinde benzer yöntemler uygulamaya başladılar.

Lila ve Ege artık yalnızca kendi köylerini değiştirmemişti. Küçük bir fikir, giderek daha fazla insanın enerji kullanımını değiştirmeye başlamıştı. Bir akşam iki kardeş yaptıkları rüzgâr türbininin yanında oturup köyü seyrediyordu. Evlerin ışıkları artık gereksiz yere yanmıyordu. Ege gülümseyerek:

“Sanırım sonunda köyümüze aradığımız şeyi getirdik.” dedi. Lila etrafına baktı.

“Enerjiyi mi diyorsun?’’ dedi.

Ege başını salladı:

“Hayır. Enerjiyi doğru kullanmayı.”

Artık ikisi de biliyordu. Dünyanın enerjisini korumak için bazen daha fazlasını üretmek değil, elimizdekini daha verimli kullanmak gerekir.

EVA GAZİOĞLU (5H)